

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/589/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713200187
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6713200187.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a členov senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna, a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľa: Z. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. č. XXXX/XX, L., zastúpeného JUDr. Emilom Vaňkom, advokátom, so sídlom Sládkovičova 2, Zvolen proti odporcovi: S. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXXX/XX, L. zastúpeného opatrovníčkou Z. Q., nar. XX. XX. XXXX, prechodne bytom M.R. I. XXXX/XX, L., v konaní o vrátenie daru, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 7C 1/2013-63 zo dňa 08. 01. 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa navrhovateľ domáhal vrátenia daru; o trovách konania rozhodol okresný súd podľa ust. § 142 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte len OSP) tak, že odporcovi právo na náhradu trov konania nepriznáva. V odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že podanou žalobou sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal vrátenia daru, ktorý daroval odporcovi darovacou zmluvou zo dňa 30. 05. 1994. Predmetom daru bol spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX pre kat. územie L. vo veľkosti 1, špecifikovaným v petite žaloby. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že darca je v príbuzenskom vzťahu s obdarovaným ako otec a syn. Darovaním chcel darca obdarovanému zabezpečiť vlastné bývanie. Dôvodom darovania bola aj tá skutočnosť, že darca bol vlastníkom štátneho bytu na Q. ulici vo L.. Darovaciu zmluvu na základe plnomocenstva udeleného navrhovateľom podpisovala za navrhovateľa ako darcu matka navrhovateľa Q. L. a obdarovaný odporca - syn navrhovateľa S. L., nar. XX. XX. XXXX, v tom čase ešte spôsobilý na právne úkony. Pri spisovaní darovacej zmluvy odporca podľa tvrdenia navrhovateľa prisľúbil, že po návrate navrhovateľa z Ruska a po ukončení sporu o štátny byt vráti dar otcovi. V tom čase žil v spoločnej domácnosti darca, obdarovaný a matka darcu, teda stará matka obdarovaného. Po návrate z Ruska požiadal darca (navrhovateľ) obdarovaného odporcu, aby mu vrátil dar. V uvedenej súvislosti navrhovateľ tvrdil, že odporca pod vplyvom svojej matky, neskôr ustanovenej kolíznej opatrovníčky odmietol navrhovateľovi dar vrátiť. Zdravotný stav odporcu sa natoľko zhoršil, že právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Zvolen č. k. Nc/1225/97 bol odporca pozbavený spôsobilosti na právne úkony a uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. P 173/98 mu bol za kolízneho opatrovníka ustanovený navrhovateľ. Neskôr toto uznesenie bolo zrušené a uznesením Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/485/2009 bola za kolízneho opatrovníka odporcovi ustanovená jeho matka M. Q.. Navrhovateľ v žalobe tvrdil, že obdarovaný sa dlhšiu dobu správa k navrhovateľovi a k jeho matke v rozpore s dobrými mravmi. K darcovi sa správa vulgárne, agresívne, pričom táto agresivita sa prejavuje nielen voči darcovi, ale aj voči jeho matke. Okresný súd vykonal dokazovanie a na základe vykonaného dokazovania zistil, že navrhovateľ ako darca a odporca ako obdarovaný uzatvorili darovaciu zmluvu, ktorou navrhovateľ daroval odporcovi spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam špecifikovaným v petite

žaloby. Z LV č. XXX vedeného pre kat. územie L. zo dňa 03. 01. 2013 (č. I. 5 spisu) okresný súd zistil, že odporca je zapísaný ako podielový spoluvlastník nehnuteľností - rodinného domu súp. č. XXXX postaveného na pozemku parc. č. XXXX o výmere 254 m² (záhrady) a pozemku parc. č. XXXX a o výmere 278 m² (zastavané plochy a nádvorja). Z čestného prehlásenia podpísaného Q. L., nar. XX. XX. XXXX, matkou navrhovateľa okresný súd zistil, že navrhovateľ v čase, keď ju splnomocňoval, aby pred notárkou podpísala za navrhovateľa darovaciu zmluvu sa nevedel rozhodnúť, či má svoj spoluvlastnícky podiel darovať svojmu synovi alebo svojej sestre Q. H.. Obdarovaný S. L. mu po návrate z Ruska darovaný spoluvlastnícky podiel odmietol vrátiť. V prípade, ak by bol túto nehnuteľnosť daroval sestre Q. H., táto by mu darovanú nehnuteľnosť vrátila. Z ďalšieho prehlásenia Q. L. nar. XX. XX. XXXX okresný súd ďalej zistil, že odporca ako obdarovaný sa už dlhšiu dobu správa ku nej zle, ako aj k darcovi Z. L.. Jeho zlé správanie sa stupňuje, vyhráža sa im. Z tohto dôvodu navrhovateľ chce, aby darovacia zmluva bola „zrušená“ a aby predmet daru bol znovu prevezený na navrhovateľa, ktorý by mohol s ním nakladať. Z oznámenia Obvodného oddelenia PZ vo Zvolene zo dňa 29. 10. 2013 okresný súd zistil, že vo veci rodiny L. sú na Obvodnom oddelení PZ evidované viaceré priestupkové spisové materiály, ktoré boli predložené na Okresný úrad Zvolen, odbor všeobecnej vnútornej správy k prejednaniu. Z týchto materiálov okresný súd zistil, že vo februári až v júni 2011 boli na Obvodné oddelenie PZ oznámené podozrenia zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu v rodine L. vo L. na ulici G. č. XX. V jednom prípade oznámenie podal dňa 02. 01. 2011 navrhovateľ, v ďalšom prípade sa spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu mal dňa 02. 01. 2011 dopustiť Z. L. (navrhovateľ) a to voči svojej matke Q. L.. Ďalej dňa 02. 01. 2011 mal Z. L. v presne určenom čase vulgárne urážať svojho syna S. L. a nadávať mu. Dňa 29. 03. 2011 mal Z. L. (navrhovateľ) nadávať svojej matke - oznamovateľke Q. L.. Dňa 21. 06. 2011 sa mala priestupku dopustiť Z. Q. tým, že mala narúšať občianske spolunažívanie nepravdivým obvinením z priestupku. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku poukázal na ust. § 630 Občianskeho zákonníka, podľa znenia ktorého darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy a uviedol, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba navrhovateľa nie je dôvodná, pričom mal preukázané, že vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX pre kat. územie L. je ako podielový spoluvlastník zapísaný odporca, ktorý bol právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Zvolen č. k. Nc/1225/97 pozbavený spôsobilosti na právne úkony. V súčasnosti je jeho opatrovníkom jeho matka Z. Q., ktorá súdu uviedla, že tvrdenia navrhovateľa sa nezakladajú na pravde. Konflikty medzi navrhovateľom a odporcom trvajú asi 15 rokov a podľa jej názoru je to práve navrhovateľ, ktorý tieto konflikty vyvoláva. Tri roky je už odporca odsťahovaný z predmetnej nehnuteľnosti, má kúpený byt na L. K., na základe čoho nemusí ísť do ústavu. Spoluvlastnícky podiel, ktorý je predmetom sporu dobrovoľne daroval navrhovateľ svojmu synovi (odporcovi), preto nesúhlasí s tým, aby bol odporca zviazaný vrátiť navrhovateľovi premet daru. Vykonaným dokazovaním najmä výsluchom navrhovateľa, ako účastníka konania a tiež svedkýň Q. H. a Q. L. ako aj z listinných dôkazov mal okresný súd preukázané, že neboli splnené podmienky na vrátenie darovaného spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam, ako sa toho podanou žalobou domáhal navrhovateľ. Navrhovateľ nepreukázal, že sa k nemu odporca správal tak, aby hrubo porušoval dobré mravy, keď nemal preukázané žiadne také jednostranné správanie odporcu, ktoré by hrubo porušovalo dobré mravy resp. jednostranné sústavné správanie odporcu, ktoré by svojou povahou a trvaním nadobudlo intenzitu hrubého porušenia dobrých mravov. Pokiaľ ide o dôvody uvádzané navrhovateľom ako dôvody na vrátenie daru, okresný súd uviedol, že neboli splnené podmienky požadované zákonom pre vrátenie daru a to jednak z toho dôvodu, že sa nepotvrdilo, že by sa odporca správal k navrhovateľovi a k jeho matke agresívne, naopak z oznámenia Obvodného oddelenia PZ vo Zvolene mal súd preukázané, že práve navrhovateľ sa mal dopustiť konania, ktoré je v rozpore so zásadami občianskeho spolunažívania a to aj vo vzťahu ku svojej matke. Z dokazovania vyplynulo, že problémy vo vzťahu navrhovateľa a odporcu sú vzájomné a dlhodobé, pričom ich spôsobuje vzájomná antipatia a nedostatok vzájomnej komunikácie a snahy pochopiť sa. Súd nemal preukázané akékoľvek správanie odporcu, ktoré by bolo možné označiť za hrubo rozporné s dobrými mravmi. Za tohto stavu možno podľa názoru okresného súdu uzavrieť, že účinkami platne uzavretej darovacej zmluvy sú účastníci konania naďalej viazaní, pretože neboli splnené zákonné podmienky na vrátenie daru navrhovateľovi. Na základe uvedeného súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

Proti predmetnému rozsudku okresného súdu sa navrhovateľ odvolal a v odvolaní okrem iného uviedol, že on nechcel zabezpečiť synovi - obdarovanému vlastné bývanie, potreboval vyriešiť situáciu v súvislosti s vycestovaním do Ruska za prácou, pričom nemal čas si to premyslieť. Zdôraznil, že má tri deti, keby chcel každému dieťaťu prepísať 1/4 rodinného domu, musel by si zobrať pôžičku. Dcéra,

ktorá býva v rodinnom dome v O. J. býva v zručanine a potrebuje ihneď niekde bývať. Na políciu chodil veľmi často, volal tam aj telefonicky, je pravdou, že posledný rok mu syn neublížoval a matka ho 5 krát krivo obvinila. Navrhovateľ ďalej v odvolaní opísal zlé rodinné vzťahy a uviedol, že k veci sa nemohol patrične vyjadriť, pretože nemal čas. Uviedol, že odvolanie doplní v termíne do 7 dní. Dňa 10. 03. 2014 bolo doručené Okresnému súdu Zvolen podanie navrhovateľa označené ako doplnenie odvolania, kde navrhovateľ pokračoval v opise zlej rodinnej situácie a v závere doplnenia odvolania uviedol, že žiada, aby mu bol vrátený dar, ktorý by mohol darovať niekomu inému. K doplneniu odvolania pripojil navrhovateľ lekársku správu vystavenú na meno pacientky Q. L., ďalej správy z neurologickej ambulancie, rodný list na S. L., na M. L., výpis z lekárskej správy vystavenej S.. A., ďalej správu z neurologickej ambulancie a z gastroenterologického vyšetrenia.

V podaní zo dňa 04. 04. 2014 sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadrila opatrovníčka odporcu. Uviedla, že nesúhlasí s odvolaním navrhovateľa, považuje ho za účelové a zbytočné naťahovanie konania. Uviedla, že súhlasí s rozhodnutím okresného súdu. Navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil.

Krajský súd ako súd odvolací prejednal vec v rozsahu danom odvolaním navrhovateľa podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Podľa ust. § 630 Občianskeho zákonníka, darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo k členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

Občiansky zákonník pozná dva osobitné spôsoby zániku vzťahu z darovacej zmluvy (okrem všeobecných dôvodov zániku záväzkovoprávneho vzťahu podľa ust. § 559 a nasl.). Ide o jednostranný prejav vôle obdarovaného vrátiť predmet daru pre vady, na ktoré ho darcami neupozornil (§ 629) a o jednostranný právny úkon darcu, ktorým sa darca domáha vrátenia daru (§ 630).

Darcovi vzniká právo domáhať sa vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo k členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. Prejav vôle, ktorým darca požaduje vrátiť predmet daru za splnenia podmienok uvedených v ust. § 630 Občianskeho zákonníka možno urobiť v akejkoľvek forme. To platí aj v prípade, že predmetom daru je nehnuteľnosť. Predmetom úspešného uplatnenia práva darcu na vrátenie daru je veľký nevďak zo strany obdarovaného, prejavujúci sa v takom jeho správaní, ktoré možno kvalifikovať, ako hrubé porušenie dobrých mravov. Ide o porušenie značnej intenzity, alebo o porušovanie sústavné, ktoré však v dôsledku svojho trvania, priebehu a pôsobenia na darcu alebo členov jeho rodiny nadobudne povahu hrubého porušenia dobrých mravov. Týmto kvalifikovaným porušením dobrých mravov je napr. fyzické násilie, hrubé urážky, neposkytnutie potrebnej pomoci.

Po preskúmaní veci odvolací súd uvádza, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne. Okresný súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu na zistenie naplnenia podmienok pre vrátenie daru v zmysle ust. § 630 Občianskeho zákonníka. Za účelom riadneho zistenia skutkového stavu si okresný súd okrem iného vyžiadal správu od Obvodného oddelenia PZ vo Zvolene, pričom zistil, že vzťahy v rodine Q. sú narušené, o čom svedčí niekoľko oznámení o priestupku, avšak nemožno dospieť k záveru, že ide výhradne o nevhodné správanie zo strany obdarovaného, naopak Obvodné oddelenie PZ Zvolen obdržalo viacero podaní aj vo vzťahu k navrhovateľovi Z. L., ktorý sa domáha voči obdarovanému vrátenia daru. V uvedenej súvislosti poukazuje odvolací súd na R 341/1999, z ktorého vyplýva: „právo darcu domáhať sa vrátenia daru nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovanému voči darcovi, ani pri menej významom porušení dobrých mravov zo strany obdarovaného.“ Z uvedeného vyplýva, že súdna prax judikovala pojem hrubého porušenia dobrých mravov s akcentom na také správanie obdarovaného, ktoré sa vymyká z bežného rámca narušenia rodinných vzťahov, pričom takéto hrubé porušenie dobrých mravov by malo byť podložené relevantným rozhodnutím vydaným v priestupkovom alebo v trestnom konaní. V danom prípade takéto správanie zo strany obdarovaného odporcu nemal okresný súd preukázané, preto správne rozhodol, keď dospel k záveru, že neboli splnené podmienky vyžadované zákonom na to, aby bol navrhovateľ v konaní úspešný. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti záverov okresného súdu v rozsahu danom odvolaním odvolateľa. V danom prípade sa odvolal navrhovateľ. Navrhovateľ v odvolaní okrem

konštatovania vzájomných zlých rodinných vzťahov neuviedol žiadnu právne relevantnú argumentáciu, ktorá by bola spôsobilá spochybniť správnosť záverov okresného súdu.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1,2 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 OSP v nadväznosti na ust. § 142 ods. 1 OSP, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, pretože v odvolacom konaní úspešný odporca si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil (ust. § 151 ods. 1 OSP).

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.